

Heilmittel AK. 2, 4, 8, 81. H. a. n. Med. Suçr. 1, 140, 9. 2, 220, 14. — शैलेय
Riśan. im ÇKDn. — f) abgekürzt für वृद्धिआह Çāṅkh. Gṇ. 4, 8. Āçv.
Gṇ. 2, 5, 18. Gṇ. 4, 3, 84. — g) N. des 11ten astr. Joga (विष्कम्पादि
ÇKDn.) Med. Kosṭṭīpa. im ÇKDn. — 2) m. N. pr. eines Dichters Verz.
d. Oxf. H. 124, 6, 46. — Vgl. अण्डः, अन्नः, कामः, कालः, चक्रः, बुद्धिः,
ब्रह्मः, भुक्तः, मनोज्ञः, मूत्रः, वर्षः, शकः.

वृद्धिक (von वृद्धि) 1) am Ende eines adj. s. u. वृद्धि 1) c). — 2) f. चा
a) = वृद्धि 1) c) Çāṅkh. im ÇKDn. — b) Bez. einer Art von Dryaden:
स्त्रियो मानुषमांसादा वृद्धिका नाम नामतः । वृत्तेषु ज्ञातास्ता देव्यो नम-
स्कार्याः प्रजार्थिभिः ॥ MBh. 3, 14529.

वृद्धिकर् (f. ई) *Wachsthum befördernd, Gedeihen bringend, meh-
rend, den Wohlstand vermehrend* Varāh. Brh. S. 41, 9. 53, 97. 59, 13. 79, 12.
94, 14. तैमसस्य 5, 22. पशु 7, 212. स्तन्य 1, 225, 6. बुद्धि 1, 19.
सह 259. प्रीति 1, 14. Riśa-Tar. 5, 867.

वृद्धिकर्मन् n. wohl so v. a. वृद्धिआह Mān. P. 51, 58.

वृद्धिजीवक adj. vom Wucher lebend MBh. 13, 5741. °जीवन ed. Bomb.

1. वृद्धिजीवन n. Wucher HALI. 2, 417.

2. वृद्धिजीवन adj. vom Wucher lebend MBh. 13, 5741 nach der Les-
art der ed. Bomb.

वृद्धिजीविका f. Wucher AK. 2, 9, 4.

वृद्धिर् adj. (f. चा) *Gedeihen bringend, die Wohlfahrt fördernd* Varāh.
Brh. S. 53, 37. 58, 29. 63, 1.

वृद्धिपत्र n. eine best. Lanzette Suçr. 1, 26, 11. 14. 20. 2, 299, 17. वृद्धि-
पत्रं तुराकारं हेमभेदनपात्रे । रुक्मयमुन्नते शोफे गम्भीरे च Vāṇ. 26, 6, 14.

वृद्धिमत् (von वृद्धि) adj. 1) = उत्थित AK. 3, 4, 44, 88. zunehmend,
wachsend: कृपा, मैत्री Spr. (II) 1004. दण्ड Strafe Jān. 2, 248. zur Macht
gelangt Spr. (II) 3032. — 2) die Vṛddhi genannte Steigerung eines Vo-
cals bewirkend AV. Pañ. 4, 55, Schol.

वृद्धिआह n. ein Manenopfer bei bestimmten freudigen häuslichen und
anderen Anlässen (heißt auch आयुदयिकआह und नान्दीमुख) Colebr.
Misc. Ess. I, 187. Sañsk. K. 23, 9. Comm. zu Kāṭ. Çr. 350, 5. zu Āçv.
Gṇ. 2, 5, 18. Verz. d. B. H. No. 139. 1245. Verz. d. Oxf. H. 40, a, 14.
87, a, 25. fg. 276, b, 38. 286, a, No. 670. 288, a, No. 683. Verz. d. Cambr. H. 63.

वृद्धोभू (वृद्ध + 1. भू) alt werden: °भूत Kāṭ. 72, 320.

वृद्धोर्त्त (वृद्ध + उत्तन्) m. ein alter Stier P. 5, 4, 77. Vop. 6, 41. AK. 2,
9, 61. H. 1258. HALI. 2, 110. KUMĀR. 5, 70.

वृद्धाजीव (वृद्धि + जा) adj. vom Wucher lebend AK. 2, 9, 5. H. 880.
HALI. 2, 416.

वृद्धापजीविन् (वृद्धि + उ) adj. dass. R. Gora. 2, 90, 17.

वृध् (von 1. वर्ध) adj. froh, heiter, begeistert: इन्द्रो वृधामिन् इमेधि-
राणाम् (इश) RV. 10, 89, 10. जुषत् वर्धं सध्याय देवाः 1, 167, 4. इमं नरे
मरुतः सद्यता वर्धम् 3, 16, 2. Am Ende eines comp. auch in trans. Bed.
mehrend, stürkend. Vgl. अन्ना, आहुति, सता, सह, तत्र, गिरा,
घृता, तमो, तुष्टा, त्रा, दत्त, देवा, नमो, यपो, पर्वता, मधु,
महि, यज्ञ, रयि, वयो, सहा, सु.

वर्ध (wie oben) 1) adj. a) sich ergötzend, — freuend; begeistert: स
प्रथमे व्योमनि देवानां सदेनैः वृधः RV. 8, 13, 2. 1. प्रथेभिर्वृधो जुषाणो अकेः
10, 6, 4. 7, 91, 1. Indra 10, 89, 11. 147, 8. — b) erfreuend, verbal constr.:

कोत्रा इन्द्रो वृधासः RV. 8, 82, 28. m. *Erfreuer; Förderer, Mehrer; Freund*:
असि दधस्य चिद्वृधः RV. 1, 81, 2. सखीनाम् 7, 32, 25. वाजानाम् 10, 26, 9.
अमुन्वतो विषुषाः सुन्वतो वृधः 5, 34, 6. 8, 12, 18. दत्तस्य 8, 15, 8. 20, 11. पञ्च-
नः 8, 32, 18. 72, 2. अविता वृधस्य 8, 34, 5. 48, 2. तं चेदमिर्वृधावति (वृधम्) 8,
64, 14. भुवन्वृधो नो विश्वे वृधासः 1, 186, 2. यूपं हि सा नमस इदृधासः 171,
2. असीमं यस्य विद्यतो वृधासः 4, 2, 10. — 2) m. *Erfreuung*: वर्धमिदो वृ-
धाय ह्रमके RV. 8, 72, 6. — Vgl. अ, सता, कवि, त्रा, देवा, मरुद्वृध,
सदा.

वृधत् Opferruf s. u. 1) वर्ध 2) d).

वृधन्वत् adj. eine Form der Wurzel 1. वर्ध enthalten. Art. Ba. 4, 81.

TS. 2, 5, 3, 5. TBa. 1, 3, 4, 8. Āçv. Çr. 1, 5, 35. 2, 1, 25.

वृधत् Opferruf s. u. 1. वर्ध 2) d).

वृधसान् (partic. von 1. वर्ध) Uṇḍis. 2, 87. adj. wachsend; sich ergötzend
RV. 2, 2, 5. 4, 3, 6. 8, 12, 8. m. = पुरुष Uśval.

वृधसान् m. = पुरुष, पत्न्य und कति Uṇḍis. im ÇKDn. — Vgl. वृधसान्.

वृधसू (von 1. वर्ध) adj. etwa frühlich: अत्या वृधसू रोहिता धृतसू
RV. 4, 2, 3.

वृधीक (wie oben) m. *Förderer, Erfreuer* RV. 8, 67, 4.

वृधीय am Ende eines comp. von वृध; s. षो.

वृधु (von 1. वर्ध) m. N. pr. eines Zimmermanns M. 10, 107.

वृध्य (wie oben) partic. fut. pass. P. 3, 1, 110. Schol. Vop. 26, 17. fg.

वृत् 1) n. Stiel eines Blattes, — einer Blüthe, — einer Frucht AK. 2,

4, 4, 15. H. 1127. an. 2, 198. Med. t. 60. HALI. 2, 30. पलाशः Kāṭ. Çr.
25, 8, 1. 15. Çāṅkh. Çr. 4, 15, 19. तालेरिव वृत्ताद्वे: MBh. 3, 8718. °वृद्धे

मृदाफलम् 14, 126. वृत्तादिव फलं पत्रं पतति ते Spr. 4646. मा त्वां वृत्ता-
दिव फलं पातयिष्ये रथोत्तमात् R. 3, 56, 15. मालतीपुष्पवृत्ताम् das obere

Ende der Röhre der Jasminblüthe Suçr. 1, 25, 8. 94, 3. 2, 215, 8. फलमिव
वृत्तबन्धनात् 1, 277, 18. शात्मलि 2, 436, 21. 440, 21. 338, 18. दुपूक 131, 16.

दाडिमपुष्प 153, 7. वृत्ताद्वृत्तं कर्ति पुष्पमनोकानाम् (वापुः)
Ragh. 5, 69. ad Çāṅkh. 19. Mālatī. 16, 20. समेतु तेनासौ वृत्तेनैवात्मी ल-
ता Kāṭ. 25, 169. प्रसून 89, 8. Riśa-Tar. 2, 88. Stiel einer Schale Kāṭ.

Çr. 3, 2, 22. Schol. zu 1, 3, 36 (60, 5). — 2) n. Brustwarze H. a. n. Med.

वृत्तोऽ न. Med. k. 197. — 3) = वृत्ता die Kierpflanze: °फल Suçr. 1, 26,

20, 27, 2. — 4) ein best. kriechendes Thierchen (Raupen) AV. 8, 6, 22. —

5) f. वृत्ता = वृत्ता ein best. Metrum: 4 Mal — — — — — Co-
lebr. Misc. Ess. II, 160 (VI, 10). Ind. St. 3, 376. — 6) सवृत्त Brāh. P. 9,

11, 28 fehlerhaft für सवृत्. — Vgl. कामवृत्ता, कालवृत्ता, कृष्णवृत्ता, ता-
लवृत्ता, त्रि, दीर्घ, नील, फल्गु, रक्त, राम, प्रक, स्तन.

वृत्तक (von वृत्ता) 1) am Ende eines adj. comp. (f. वृत्तिका): अवृत्तक
ohne Stiel (eine Schale) Schol. zu Kāṭ. Çr. 24, 4, 40. Vgl. कृष्णवृत्तिका,
दीर्घवृत्तक und नील. — 2) f. वृत्तिका Stiel: पलाशः MBh. 1, 1448. °व-
र्तिका ed. Bomb.

वृत्ताक m. = वर्ताकी die Kierpflanze Çāṅkh. im ÇKDn. f. ई dass.
Riśan. ebend. वृत्ताकविधि (?) Verz. d. Oxf. H. 34, b, 86. — Vgl. फल्गु-
वृत्ताक, कण्टकवृत्ताकी, वन.

वृत्तिता (von वृत्ता) f. eine best. Pflanze, = कटुक Çāṅkh. im ÇKDn.

वृर्द्ध 1) n. Nahe. 4, 3. Nahe. 6, 84. a) Schaar, Trupp, Heerde, Schwarm,
Menge Uśval. zu Uṇḍis. 4, 98. AK. 2, 5, 40. H. 1411. HALI. 4, 1. MBh.